

JDI

jednota pro deinstitucionalizaci

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2023

Obsah

Úvod

O JDI

Výbor JDI

Koordinátorka aktivit JDI

Členové JDI

Aktivity JDI v roce 2023

Spolupráce

Finanční zpráva

Úvod

Podáváme zprávu o činnosti v roce 2023. Rok 2023 byl pro Jednotu pro deinstitucionalizaci rokem významných milníků a intenzivní činnosti v oblasti podpory a osamostatňování osob se zdravotním postižením a advokacie dostupnosti komunitních sociálních služeb. S radostí Vám předkládáme naši výroční zprávu, ve které reflektujeme hlavní aktivity a úspěchy, kterých jsme v uplynulém roce dosáhli.

Jedním z nejvýznamnějších projektů roku 2023 bylo natáčení a zveřejnění filmu **"Až vyletí z hnízda"**, který se setkal s pozitivním ohlasem široké veřejnosti. Tento film, spolu se **Zprávou "Až vyletí z hnízda" - Závěrečná zpráva z průzkumu mezi rodiči k osamostatňování jejich dětí s mentálním a dalším postižením v dospělosti**, poskytuje hluboký vhled do výzev a možností, se kterými se rodiče a jejich děti s postižením

setkávají při přechodu do samostatného života. Realizace tohoto projektu byla pro nás klíčová, neboť pomohla zvýšit povědomí o důležitosti podpory nezávislosti mladých dospělých s postižením. Projekt „Z hnízda“ byl realizován v partnerství se Společností pro podporu lidí s mentálním postižením v České Republice, z. s. Financován byl Nadačním fondem Abakus.

Až vyletí z hnízda

Co říkají **rodiče dětí** s mentálním a dalším zdravotním postižením k tématu **osamostatňování** svých dětí?

Rodiče mají **jasnou představu** o tom, jak by měly služby pro jejich děti vypadat, když už nebudou žít s nimi:

1. chtějí, aby jejich děti bydleli v **normálních bytech a domech** v běžné zástavbě a **ne** v pokojích v ústavu

2. **důležité** je pro ně **začlenění** jejich dětí do společnosti, chtějí pro své děti **aktivity mimo zařízení** a kontakty a **vztahy s lidmi z venku**

nelíbí se jim představa, že by jejich dítě mělo většinu svých aktivit a vztahů v areálu ústavu

3. i po **osamostatnění** svých dětí s nimi chtějí být v **intenzivním kontaktu**

nové bydliště by nemělo být daleko

důležité je, aby měly návštěvy možnost přespat

4. **jednoznačně preferují sociální služby komunitního typu před ústavními**

5. **rodiče přemýšlí o osamostatnění dětí** často již od jejich školního věku, ale o systému a druhích sociálních služeb **nemají dost informací**

celou zprávu a více informací najdete: spmpor.cz/z-hnizda a jdicz.eu

Další významnou iniciativou bylo zahájení projektu „JDI na to“. Tento projekt je zaměřen na posílení kapacit našeho spolku a zajištění udržitelného rozvoje našich aktivit. Věříme,

že díky tomuto projektu budeme schopni lépe naplňovat naše poslání, poskytovat efektivnější podporu našim členům a prosazovat právo lidí se zdravotním postižením na důstojný život a individuální komunitní služby!

O JDI

Jsme spolek organizací, profesionálů, odborníků, rodičů a lidí se zdravotním znevýhodněním působících v sociálních službách. Zasazujeme se o to, aby lidé, kteří z důvodu zdravotního postižení, věku nebo nepříznivé sociální situace potřebují pomoc druhých lidí a specializované služby, získali podporu a služby v přirozeném prostředí, v komunitě.

Dlouhodobá vize JDI

Nikdo v ČR nežije v ústavním zařízení a žije v komunitě společně s místními. Jako hlavní a účinný způsob pomoci lidem se znevýhodněním je přijata a používána podpora v přirozeném prostředí a prostřednictvím komunitních sociálních služeb.

Vize

Směřujeme k systémové společenské změně v oblasti sociálních služeb, ke společenské soudržnosti a k vyrovnání příležitostí a lidských práv pro lidi s postižením – chceme se aktivně zasazovat o deinstitucionalizaci sociálních služeb.

Výbor JDI

Mgr. Terezie Hradilková
předsedkyně a členka výboru
zvolena členy výboru po valné hromadě
v květnu 2018

Mgr. Zuzana Thürlová
místopředsedkyně a členka výboru
zvolena valnou hromadou
v říjnu 2019

Ing. Monika Lampová
členka výboru, zvolena valnou hromadou
hromadou v říjnu 2023

Mgr. Hana Šimáčková
členka výboru, zvolena valnou
hromadou v říjnu 2023

Mgr. Karin Bednarzová členka výboru

jako hostka od října 2023

Činnost výboru: V průběhu celého roku probíhala setkání členek výboru JDI. Na valné hromadě 31. 10.2023 byly schváleny nové posily výboru, a to [Hana Šimáčková](#) (Nebud' na nule), [Monika Lampová](#) (Agentura Pondělí) a jako hostka výboru [Karin Bednarzová](#).

Koordinátorka aktivit JDI

Do září 2023 byla koordinátorkou aktivit Martina Čápková, od října 2023 nastoupila v rámci nového projektu Anežka Buček.

Členové JDI

V roce 2023 měla JDI 68 členů: 33 členských organizací a 35 individuálních členů.

Členské organizace

			
			
			
			
			
			
			
			
			

Individuální členové

Aleš Adamec	Lenka Kaňovská	Eva Pogodová
Jakub Barčík	Tomáš Komárek	Alfred Richter
Karin Bednarzová	Petra Konečná	Hana Regnerová
Markéta Blahetková	Karel Kosina	Radek Rosenberger
Alena Brožková	Břetislav Košťál	Lucie Rybová
Blanka Čáslavová	Adam Křístek	Jiří Sobek
Zuzana Durajová	Veronika Kvasničková	Dana Syslová
Jana Gajdošová	Milena Němcová	Lenka Ticháčková
Martin Holub	Pavel Novák	Markéta Vaculová
Terezie Hradilková	Dana Pivrcová	Jakub Vybíral
Vojtěch Zima	Martina Zemanová	Renata Žabová
Kamila Benešová Hodková	Milena Johnová	

Aktivity JDI v roce 2023

Interní aktivity (pro členy)

Report: Koordinátorka aktivit zaslala členům JDI osm reportů o aktuálních událostech.

01/23 Nabídka spolupráce od MPSV v rámci projektu Podpora procesu deinstitucionalizace a transformace sociálních služeb v České republice. Zájem o spolupráci na projektu MPSV projeví někteří členové JDI, z. s.

02/23 Setkání k cílům a prioritám JDI v roce 2023:

Stanovené cíle:

- Dosáhnout zlepšení situace dětí s postižením v ústavní péči a ústavních službách – novela zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, jednání na MPSV, jednání na Vládním výboru pro osoby se zdravotním postižením, spolupráci slíbili z rané péče.
- Hlídat MPSV a MMR při vypisování dotačních výzev.
- Snažit se zapojit do přípravy materiálů a strategií, nejen je připomínkovat.
- Zjistit, z jakých vychází MPSV strategií.
- Posílit kapacity JDI – zaměstnanecký realizační tým.

04/23 Proběhl otevřený hybridní seminář s **M. Matiaškem a M. Cangárem** na téma **„Kapacita a její vliv na kvalitu sociálních služeb“**. Příspěvky dvou expertů na právo se soustředily na otázky, zda lze ve velkokapacitním zařízení poskytovat kvalitní sociální službu, jaký má kapacita pobytového zařízení sociální služby vliv na možnost člověka, který je jejím uživatelem, žít běžný život a proč není v Úmluvě dán závazně počet lidí, kteří mohou žít v jedné domácnosti.

06/23 Proběhlo **setkání členů JDI**, kde představil J. Klusáček (Lumos) MŠMT téma deinstitucionalizace a bydlení, Z. Durajová "transinstitucionalizaci"- zvyšující se počet osob v DZR a E. Čipera projekt Pátý stupeň.

10/23 Valná hromada schválila výroční zprávu za rok 2022 a účetní závěrku za rok 2022. Prostor byl poté věnován dětem se zdravotním postižením v ústavech a nově připravovanému návrhu zákona o ochraně dětí a podpoře rodin. Byl představen projekt JDI na to! Plány a cíle na rok 2024 - zefektivnění spolupráce s členskou základnou JDI, kooperace a síťování, posílení a sjednocení argumentačních dovedností.

10/23 Uskutečnil se [seminář Charakteristiky a role komunitních služeb při osamostatňování mladých lidí s postižením](#), kde byla představena pozice JDI směrem ke komunitním službám v ČR. C. Latimier ze SPMP prezentovala mezinárodní pohled k vodítkům OSN. Předložila také zprávu komisařky OSN o nastavení služeb v ČR. Zpráva o komunitních službách pobytových, které poskytují ubytování a zároveň sociální služby, jsou považovány za institucionální.

Externí aktivity (pro veřejnost)

1/23 Na MPSV proběhlo jednání JDI a Aliance pro individualizovanou podporou s vrchní sekční ředitelkou Z. Odstrčilovou. Za MPSV se účastnil zastupující ředitel J. Vrbický, na jednání byla i zmocněnkyně pro lidská práva K. Šimáčková Laurenčíková. Představili jsme JDI a AIP, objasnili vize, pozice a očekávání od MPSV, včetně nabídky spolupráce. Projednali jsme žádosti JDI a šesti střešních organizací určených ministru práce a sociálních věcí M. Jurečkovi k výzvě z Národního plánu obnovy, která umožňuje rekonstrukci či výstavbu nových pobytových sociálních služeb až pro 120 osob z 1. 8. 2022.

01/23 Konala se Noc důstojnosti. Jako jeden ze spoluorganizátorů jsme se snažili učinit krok ke zviditelnění tragického příběhu a smrti Doroty Š. a důstojného uctění její památky. Učinili jsme tak současně apel na odpovědné orgány, aby usilovaly o zlepšení kvality života a dostupnosti podpory v přirozeném prostředí pro lidi s mentálním postižením.

03/23 Předsedkyně JDI T. Hradilková prezentovala činnost JDI na 1. celostátním setkání sexuálních důvěrníků, které uspořádaly členské organizace Nebud' na nule ve spolupráci s Rytmemem Východní Čechy. Setkání se zúčastnili pracovníci věnující se oblasti sexuality a vztahů lidí s postižením napříč celou republikou.

05/23 Jednání předsedkyně JDI a zástupkyně členské organizace H. Šimáčkové (Nebud' na nule) s PhDr. M. Kocandou, Ph.D., ředitelem odboru koncepce sociálních služeb a sociální práce MPSV, a ředitelkou odboru rodinné politiky a ochrany práv dětí MPSV, M. Štěpánkovou Štýbrovou, o naléhavosti řešení nepříznivé situace dětí s postižením v DOZP.

léto/23 Opakované jednání předsedkyně JDI T. Hradilkové s ředitelem odboru koncepce sociálních služeb a sociální práce MPSV PhDr. M. Kocandou, Ph.D. Podařilo se sjednat spolupráci JDI na formulování komunitních služeb do novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. S ním a s ředitelem odboru evropských fondů, T. Novotným, jednala předsedkyně opakovaně také o výzvách Plánu obnovy ČR.

11/23 Film „Až vyletí z hnízda“ doletěl na MPSV! Došlo k podpisu memoranda o spolupráci mezi MPSV, JDI z.s., a veřejným ochráncem práv při naplňování závazků plynoucích z Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením a při deinstitutionalizaci sociálních služeb. Svůj podpis k prohlášení na místě připojila K. Šimáčková

Laurenčíková - zmocněnkyně vlády pro lidská práva, K. Mlejnková, ředitelka Aliance pro individualizovanou podporu, a rodiče účinkujících.

Připomínkování dokumentů:

01/23 Veřejné vypořádání připomínek v další výzvě z NPO na MPSV. Jednání se zúčastnil i zástupce Evropské komise. Za JDI a AIP byly prezentovány zásadní připomínky a návrhy na změny, které byly po dlouhém jednání přijaty.

02/23 Připomínkování připravované novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

02/23 Připomínkování Akčního plánu. Naše podněty se týkaly chybějící analýzy stavu pobytových zařízení pro seniory, nutnosti důrazu na vzdělávání a změny postojů pracovníků v sociálních službách, na využívání moderních metod a přístupů k osamostatňování a začleňování lidí se zdravotním postižením a znevýhodněním, na participaci osob se zdravotním postižením a monitoring.

03/23 Připomínky k výzvám IROP č. 58 a č. 59. Zástupkyně výboru JDI, T. Hradilková a V. Kvasničková, jako členky pracovního týmu při MMR v oblasti sociální struktury, připomínkovaly znění připravovaných výzev IROP. Povedlo se vyjednat, že výzvy IROP na deinstitutionalizaci se budou posuzovat také podle kritérií transformace a deinstitutionalizace.

04/23 Jednání s MPSV ohledně námi požadovaných změn ve výzvách Národního plánu obnovy, svolané vrchní ředitelkou sekce evropských fondů a mezinárodní spolupráce Mgr. M. Štěpánkovou, MPA. **Výsledkem jednání** je dohoda mezi MPSV, JDI a ombudsmanem obsahující zásadní tři ujednání: další výzvy z NPO budou již používat jen Materiálně-technický standard ve znění Kritérií transformace a deinstitucionalizace, MPSV přistoupí k participaci se JDI tak, že bude předem informovat a projednávat kroky a materiály týkající se sociálních služeb a jejich podoby, MPSV připraví dotazník pro NNO, ve kterých zjistí překážky v čerpání z evropských fondů na sociální služby.

05/23 Připomínkování navrhované novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Zástupci JDI při on-line jednání trvali na nutnosti oddělené sociální služby DOZP pro děti.

11/23 Připomínkování další výzvy Národního plánu obnovy týkající se rozvoje a modernizace služeb komunitního typu pro ohrožené děti. Členky výboru připomínkovaly výzvu NPO Preventivní služby.

12/23 Výzva, Modernizace a rozvoj služeb komunitního typu pro ohrožené děti, z Národního plánu obnovy. Celý prosinec probíhala jednání ke změně kapacit zařízení pro děti s postižením (DOZP).

Projekt Z hnízda

Na začátku roku jsme zahájili natáčení filmu o komunitních službách v našich členských organizacích.

03/23 Probíhalo celorepublikové šetření mezi rodiči dětí a mladých lidí s postižením o tom, jak si představují budoucnost svých dětí a jejich podporu. Dotazník vyplnilo celkem 644 rodičů. Z výsledků vzešlo zpracovávání Zprávy pro politiky na regionální i celostátní úrovni.

5/23 Hotová pracovní verze Zprávy z dotazníkového šetření mezi rodiči dětí s postižením.

léto/23 Skončil projekt „Z hnízda“. Během léta realizační organizace SPMP a JDI finalizovaly výstupy projektu a připravovali jejich distribuci. **Výsledky projektu** - film o komunitních službách [„Až vyletí z hnízda“](#), [Zpráva z dotazníkového šetření mezi rodiči](#) a videa o aktivitě rodičů.

10/23 Online premiéra filmu „Až vyletí z hnízda“. Společně s filmem jsme zveřejnili závěrečnou Zprávu Až vyletí z hnízda z průzkumu mezi rodiči k osamostatňování jejich dětí s mentálním a dalším postižením v dospělosti.

Projekt JDI na to

Na začátku října jsme zahájili projekt „JDI na to“ v rámci Výzvy 03_22_039 Budování kapacit a profesionalizace NNO. Projekt je zacílen na profesionalizaci JDI, z. s., posílení kapacit na realizaci aktivit očekávaných členskou základnou a dosahování společné vize. Dojde k posílení personálních kapacit střešní organizace, profesionalizaci pracovníků, zefektivnění strategického plánování, koordinaci činnosti a k zefektivnění spolupráce s členskou základnou. Posílí se také jednání a síťování s dalšími střešními organizacemi, které řeší podobná témata jako JDI.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt JDI na to je spolufinancován Evropskou unií.

CZ.03.02.02/00/22_039/0001388, Období realizace: 1.10.2023 - 30.9.2025

10/23 Nástup nové koordinátorky aktivit A. Buček a finančního manažera V. Zimy.

12/23 Posílení týmu projektu JDI na to! Nástup nových specialistů na komunitní sociální služby.

Spolupráce

Dlouhodobě jsme i v roce 2023 nabízeli spolupráci [MPSV](#) k tématu přechodu od ústavní péče k podpoře v přirozeném prostředí prostřednictvím komunitních služeb a opakovaně jsme apelovali na nevyhovující situaci dětí s postižením v DOZP. K tomu jsme se v pracovních skupinách MPSV podíleli na metodice potřebných změn.

Cíli a vizí je nejbližší a spolupracující organizací JDI

[Aliance pro individualizovanou podporu.](#)

11/23 Setkání předsedkyně JDI T. Hradilkové s místopředsedkyní poslanecké sněmovny O. Richterovou, kde byl dojednáán plán promítání filmu „Až vyletí z hnízda“ v Poslanecké sněmovně.

3 a 11/23 Předsedkyně JDI se zúčastnila zasedání Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením, kterého je členkou. Zasazovala se o zlepšení situace dětí umístěných v DOZP, po domluvě s předsedkyní vládního výboru K. Šimáčkovou Laurenčíkovou byla sestavena pracovní skupina, která podmínky sociálních služeb pro děti s postižením definovala.

12/23 Zástupci MPSV, Oddělení projektů a inovací, se podívali na film „Až vyletí z hnízda“. Předsedkyně JDI poté zodpověděla otázky na téma deinstitutionalizace a transformace sociálních služeb.

Finanční zpráva

V roce 2023 tvořily hlavní příjmy JDI: členské příspěvky, dotace na činnost spolku v rámci projektů Z hnízda a JDI na to.

Hospodaření 2023 (v Kč):

Náklady celkem:	752 797,34 Kč
z toho spotřebované nákupy	1 956,00 Kč
z toho služby	474 096,34 Kč
z toho osobní náklady	276 226,00 Kč
z toho ostatní náklady	519,00 Kč
Výnosy celkem:	646 909,13 Kč
z toho přijaté dary	18 165,80 Kč
z toho přijaté členské příspěvky	34 700,00 Kč
z toho za vlastní výkony a za zboží	330 000,00 Kč
z toho dotace z projektu JDI na to	264 042,63 Kč
z ostatní výnosy	0,70 Kč
Hospodářský výsledek	105 888,21 Kč

Jednota pro deinstitucionalizaci JDI, z. s.

Šlikova 1221/40, Břevnov, 169 00 Praha 6

Název nejvyššího orgánu: Valná hromada

IČ 07331878

Statutární orgán: Předsedkyně spolku

Terezie Hradilková, předsedkyně a členka výboru

terezie.hradilkova@jdicz.eu

Zuzana Thürlová, místopředsedkyně a členka výboru

zuzana.thurlova@jurta.cz

webové stránky: <https://jdicz.eu/>

FB: [JDI: Jednota pro deinstitucionalizaci](#)

číslo účtu: 2801509498/2010